

FOKUS: STATISTIK

Resursbehovsutveckling 2013-2023

Utvecklingen av resursbehoven redovisas för fyra verksamhetsområden: skolbarnomsorg, grundskola, gymnasium samt äldreomsorg.

- Resursbehovet fram till 2023 kommer att öka med 500 mnkr.
- Relativt sett ökar resursbehovet med 13 procent kommande under 10-års period.
- Största resursbehoven finns inom grundskolan där behoven kommer att öka med 200 mnkr.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
Inledning.....	3
Metod	3
Befolkningsutveckling	4
Resursbehov per verksamhet.....	6

Källa: Statistiska centralbyrån (SCB), Ekonomi- och styrningskontoret (ESK)

Text och diagram: Dan Andersson, ekonomi- och styrningskontoret, Norrköpings kommun, planeringochstatistik@norrkoping.se

Tidigare publikationer i serien Fokus Statistik:

- Resursbehovsutveckling 2011-2021 (FS 2013:1, daterad 2013-01-22)
- Arbetskraftsflöden 2011 (FS 2013:2, daterad 2013-02-28)
- Befolkningsprognos 2013 (FS 2013:3, daterad 2013-04-08)
- Inflyttningsstudie och Utflyttningsorsaker för Norrköpings kommun 2012 (FS 2013:4, daterad 2013-07-25)
- Befolkningsförändring 1:a halvåret 2013 (FS 2013:5, daterad 2013-08-15)
- Resursbehovsutvecklingen 2013-2022 (FS 2013:6, daterad 2013-10-17)
- Övergångar från gymnasium till högskola 2012 (FS 2013:7, daterad 2013-11-04)
- Arbetsmarknadsstatistik för Norrköping (FS 2013:8, daterad 2013-12-11)
- Hushållsstatistik 2012 (FS 2013:9, daterad 2013-12-11)
- Hushållens boende 2012 (FS 2013:10, daterad 2013-12-19)
- Kommunalskatten 2014 (FS 2013:11, daterad 2013-12-19)
- Befolkningsförändringar under 2013 (FS 2014:1, daterad 2014-02-19)
- Arbetskraftflöden 2012 (FS 2014:2, daterad 2014-04-04)
- Preliminär befolkningsprognos för Norrköping 2014-2023 (FS 2014:3, daterad 2014-04-16)
- Preliminär delområdesprognos för geografiska indelningar av Norrköping 2014-2018 (FS 2014:4, daterad 2014-06-05)
- Befolkningsförändring 1:a halvåret 2014 (FS 2014:5, daterad 2014-08-14)
- Allmänna val i Norrköping 2014 – preliminära resultat (FS 2014:6, daterad 2014-09-15)
- Övergångar från gymnasium till högskola 2013 (FS 2014:7, daterad 2014-11-25)
- Arbetsmarknadsstatistik för Norrköping 2013 (FS 2014:8, daterad 2014-12-08)

Länk till publikationerna på hemsidan:

<http://www.norrkoping.se/organisation/statistik/publikationer/fokus-statistik/>

Inledning

Den demografiska utvecklingen påverkar kommunens kostnader för vissa verksamheter. För några verksamheter är sambandet mycket tydligt, där en ökning av befolkningen i en åldersgrupp ger en direkt ökning av resursbehovet. Inom andra verksamheter är inte kopplingen lika tydlig.

Genom att använda verksamheternas kostnader idag, tillsammans med den prognostiserad demografiska utvecklingen samt ett snittpris per person i viss ålder, kan vi få en bild över de framtida resursbehoven i olika verksamheter. Syftet med rapporten är att ge en förståelse för den demografiska utvecklingens inverkan på framtida resursbehov. De verksamheter som behandlas i rapporten är skolbarnomsorg, grundskola, gymnasiet och äldreomsorgen.

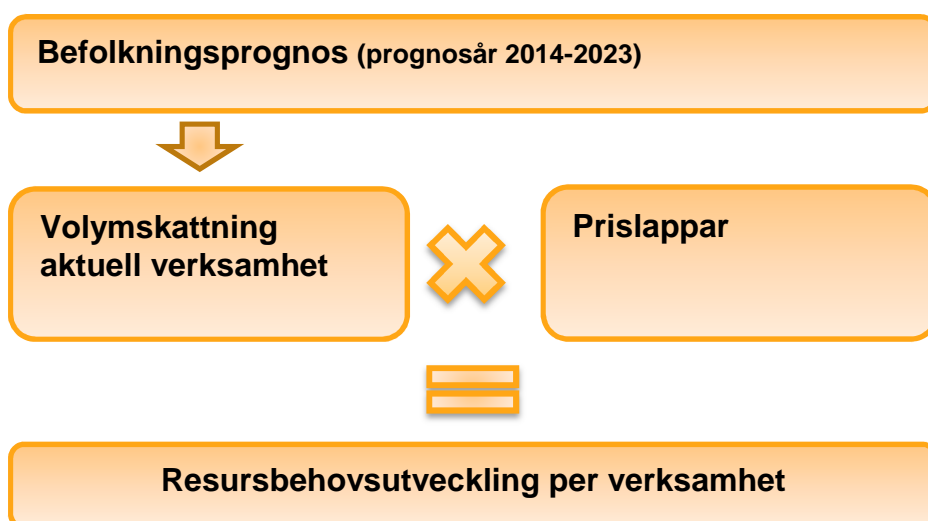
Metod

För Norrköping görs varje år en befolkningsprognos som prognostiserar den demografiska utvecklingen i Norrköping de kommande fem åren samt ger en utblick över ytterligare fem år. Totalt innehåller prognosen alltså uppgifter för tio år framåt i tiden. Befolkningsprognosen bygger på antaganden om fruktsamhetstal, dödlighet och flyttningar.

Med hjälp av uppgifter från befolkningsprognosen beräknas *volymkattningar* vilka motsvarar de volymer som förväntas finnas inom olika verksamheter. I volymkattningarna finns antaganden om bland annat aktuella åldersgrupper och nyttjandegrad.

När volymerna är beräknade multipliceras dessa med en prislapp för de olika verksamheterna. Prislapparna motsvarar det nuvarande kostnadsläget för verksamheterna. Om prislapparna förändras kommer givetvis den framtida kostnaden att förändras.

Modellbeskrivning av resursbehovsutveckling

Vi vet att kostnaden per person i olika verksamheter inte är konstant över tid. De kan komma att förändras under kommande år på grund av nya lagar, ändrade preferenser, effektivisering, politiska beslut med mera. Men kommande förändringar är svåra att förutse. Modellen beskriver alltså framtida kostnader utifrån dagens servicenivå.

Befolkningsutveckling

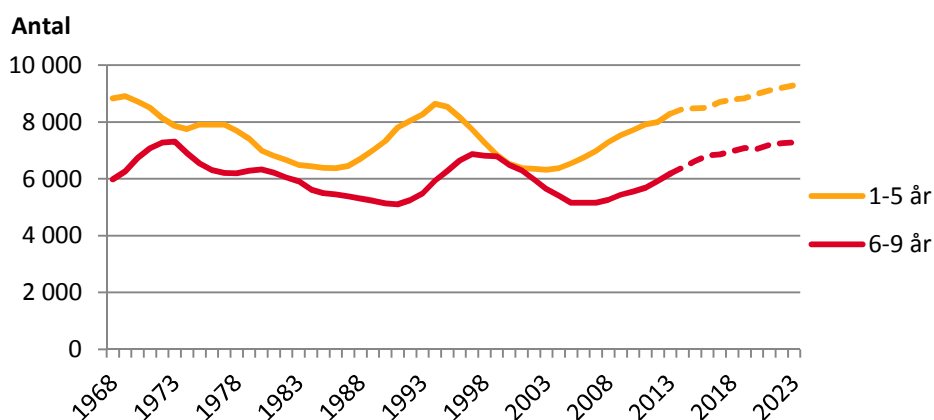
Nedan visas befolkningsutvecklingen i Norrköping under perioden 1968-2023 för olika åldersgrupper som är kopplade till de fyra verksamheterna skolbarnomsorg, grundskola, gymnasiet och äldreomsorgen.

Uppgifterna fram till 2013 avser den faktiska befolkningen enligt uppgifter från Statistiska centralbyrån (SCB). Perioden från 2014 till 2018 visar den prognostiserade utvecklingen och 2019-2023 är en utblick, båda framtagna av ekonomi- och styrningskontoret (ESK).

Befolkningen som påverkar skolbarnomsorgen är just nu inne i en stigande trend vilket innebär att fler barn kommer att vara i behov av skolbarnomsorg den kommande perioden fram till 2023.

Befolkningsutveckling år 1968-2013 samt prognos år 2014-2018, utblick år 2019-2023

Skolbarnomsorg (förskola och fritidshem)

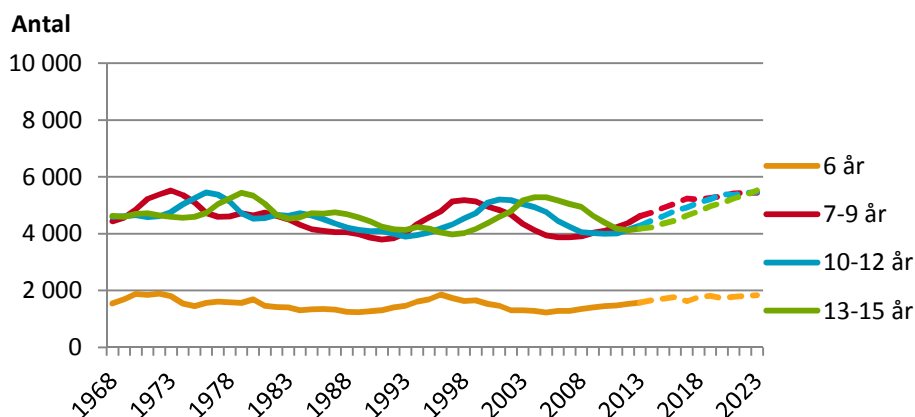
Källa: SCB 1990-2013, ESK 2014-2023

Inom grundskolan ser vi i diagrammet nedan att volymerna i samtliga åldersgrupper ökar de kommande 10 åren.

Befolkningsutveckling år 1968-2013 samt prognos år

2014-2018, utblick år 2019-2023

Grundskola (förskoleklass och åk 1-9)

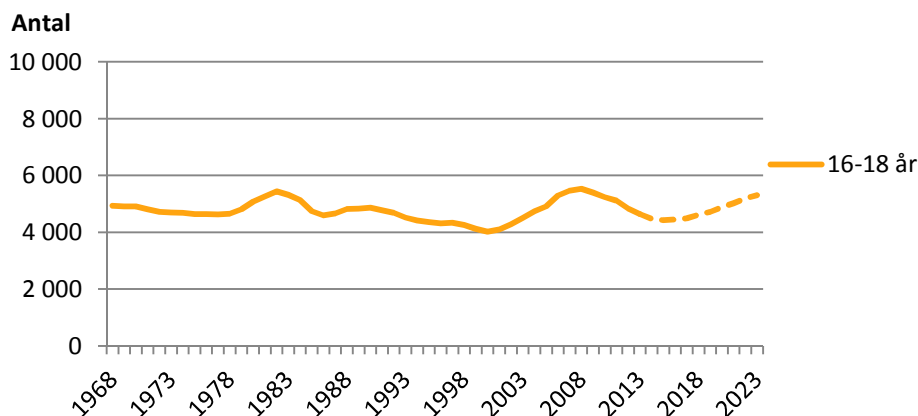
Källa: SCB 1990-2013, ESK 2014-2023

Befolkningen i åldern 16-18 år som till stor del går på gymnasiet är inne i en nedåtgående trend. Botten nås år 2015 då antalet invånare 16-18 år förväntas vara 4 400 personer. Därefter förväntas gruppen växa med nästan 900 personer fram till 2023.

Befolkningsutveckling år 1968-2013 samt prognos år

2014-2018, utblick år 2019-2023

Gymnasium

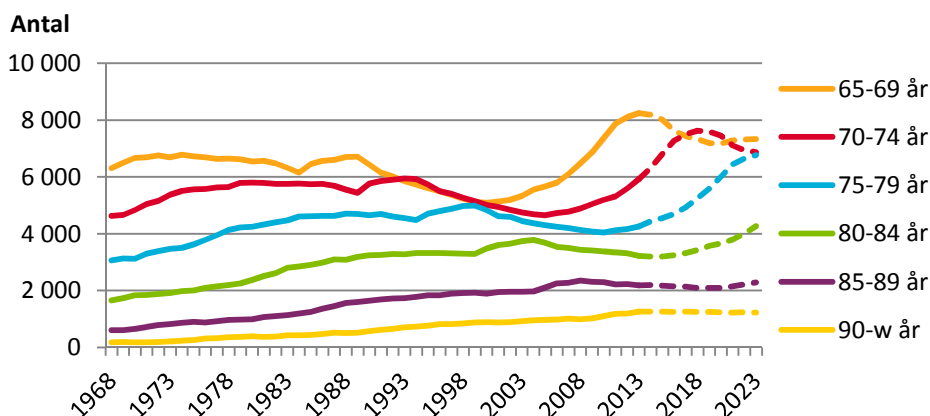

Källa: SCB 1990-2013, ESK 2014-2023

Inom äldreomsorgen kommer volymerna att öka de närmaste åren. I åldersgrupperna 65-69 år och 70-74 år är redan volymerna de högsta sedan mätperiodens början 1968. I åldern 75-79 år var volymerna som störst 1999 med nästan 5 000 personer. År 2018 kommer dock antalet 75-79 åringar återigen vara över 5 000 personer. Personer som är 65-69 år och 90 år eller äldre kommer, i motsats till övriga åldersgrupper, att minska fram till år 2023. Åldersgruppen förväntas bli 900 respektive 40 personer färre.

Befolkningsutveckling år 1968-2013 samt prognos år 2014-2018, utblick år 2019-2023

Äldreomsorg

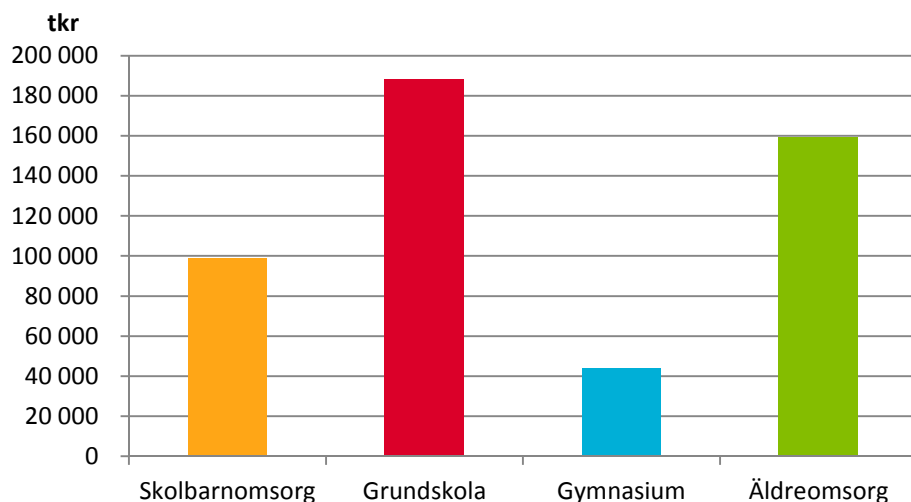
Källa: SCB 1968-2013, ESK 2014-2023

Resursbehov per verksamhet

Efter att ha beräknat volymer baserade på befolkningsprognosen, används kostnader per person för att beräkna kommande resursbehov.

Totalt sett kommer resursbehovet tillsammans öka för de fyra verksamheterna med cirka 500 mnkr under de kommande åren. Störst ökning står grundskolan för med när 200 mnkr.

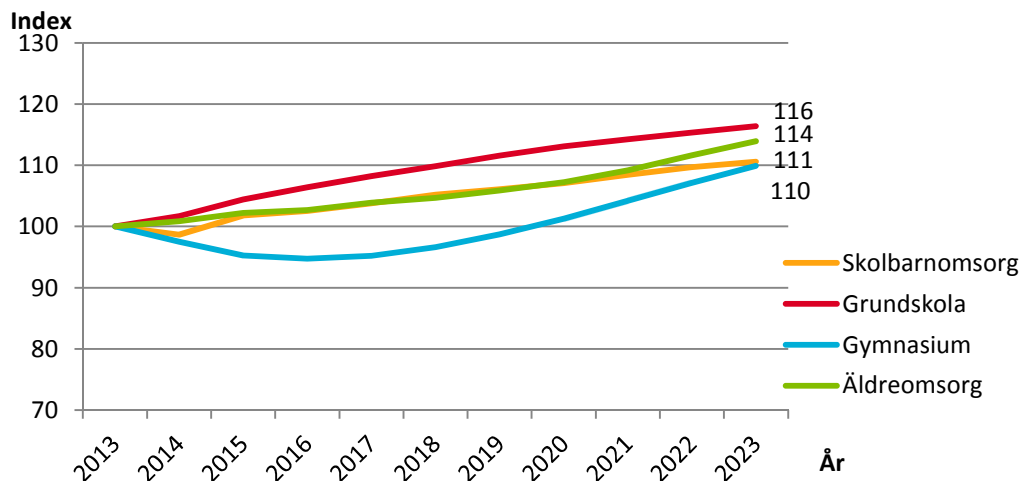
Förändring av resursbehovet 2013-2023

Källa: Ekonomi- och styrningskontoret

Även relativt sett är det grundskolan som står för den största ökningen i resursbehov. Under perioden 2013-2023 kommer grundskolans resursbehov att öka med 16 procent. Motsvarande för äldreomsorg är 14 procent och för skolbarnomsorg och gymnasium 11 procent respektive 10 procent.

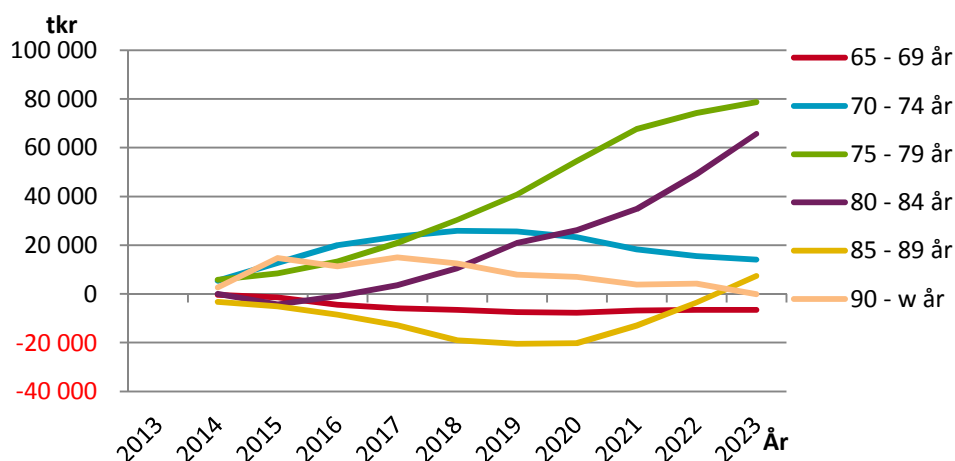
Resursbehovsutveckling 2013-2023

Källa: Ekonomi- och styrningskontoret

Som tidigare nämnts är det åldersgrupperna 65-69 år och 90 år eller äldre som kommer att minska i antal under de kommande 10 åren. Diagrammet nedan visar på förändringen i resursbehov inom äldreomsorgen uppdelat på åldersgrupper. Eftersom volymerna inom åldrarna 65-69 år och 90-w år minskar även resursbehovet där. Den största delen av det ökade resursbehovet inom äldreomsorgen beror på volymerna inom åldrarna 75-84 år. Där uppgår resursbehovet till nästan 145 mnkr, vilket motsvara 90 procent av det totala resursbehovsförändringen inom äldreomsorgen.

Resursbehovsutveckling, äldreomsorg per åldersgrupp 2013-2023

Källa: Ekonomi- och styrningskontoret